

RECEȚIONAT

Ministerul Educației și Cercetării

_____ 2025

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2025

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Centrul de Cercetări Științifice Multidisciplinare

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2024

**privind realizarea subprogramului de cercetare în cadrul
programului instituțional de cercetare (2024-2027)**

Titlul subprogramului *Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar*

Prioritatea strategică *Provocări societale*

Codul subprogramului *040104*

Șef centru

CHICU Silvia

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

COJOCARI Lidia

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1. Scopul și obiectivele etapei 2024
2. Acțiunile planificate pentru etapa 2024
3. Acțiunile realizate în 2024
4. Rezultatele obținute
5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute
6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații
7. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice (*opțional*)
8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media: (*opțional*)
9. Colaborare la nivel național și internațional (*opțional*)
10. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului (*opțional*)
11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.) (*opțional*)
12. Concluzii

1. Scopul și obiectivele etapei 2024

Subprogramul are ca **scop** configurarea reperelor teoretico-metodologice privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

Obiective:

- Analiza și sinteza experiențelor teoretico-metodologice și practice, la nivel național și internațional, privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar;
- Conceptualizarea metodologiei și instrumentarului de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar;
- Aplicarea pe eșantion a instrumentarului de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

2. Acțiunile planificate pentru etapa 2024

Etapa conceptual-proiectivă I. Analiza și sinteza experiențelor teoretico-metodologice și practice, la nivel național și internațional, privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Elaborarea unei hărți conceptuale a dimensiunilor de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în contextul provocărilor societale, documentelor strategice și politicilor educaționale actuale.

Etapa conceptual-proiectivă II. Elaborarea instrumentarului și metodologiei privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Elaborarea planului de acțiuni privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

Etapa experimentală I. Determinarea eșantionului de investigare privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Pregătirea suportului formativ și implementarea planului de acțiuni privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Administrarea instrumentelor de investigare privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar (Google Forms).

Etapa experimentală II. Elaborarea rapoartelor secvențiale. Elaborarea raportului privind rezultatele monitorizării implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Masă rotundă ”Implementarea curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în RM”.

3. Acțiunile realizate în 2024

Etapa conceptual-proiectivă I. Configurarea reperelor teoretico-metodologice privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar; Analiza SWOT a experiențelor practice la nivel național privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar; Culegere de studii „Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale”. Ursu Ludmila (coordonator). Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP UPSC). 210 p. ISBN 978-9975-46-963-0.

Etapa conceptual-proiectivă II. Elaborarea instrumentarului de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Proiectarea metodologiei de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Operaționalizarea planului de

acțiuni privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

Etapa experimentală I. Stabilirea eșantionului de investigare privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Pregătirea suportului formativ și implementarea planului de acțiuni privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Formarea actanților implicați în procesul de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

Etapa experimentală II. Masă rotundă „Monitorizarea implementării curricula pentru educație timpurie și învățământul primar: configurări teoretico- metodologice și practice” în cadrul căreia au fost prezentate reperele teoretico-metodologice privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar; experiențe privind monitorizarea, implementarea curriculumului la nivelul 0 și 1; au fost analizate și discutate eșantioanele și instrumentarul de monitorizare și implementare curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în vederea propunerii de recomandări privind îmbunătățirea calității educației din aspecte normativ-reglatoare și operaționale. Administrarea instrumentelor de investigare privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Analiza preliminară a datelor obținute în urma aplicării instrumentelor de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Diseminarea rezultatelor aplicării instrumentelor de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Dezbateri pe marginea problemei abordate.

4. Rezultatele obținute

Analiza reperelor teoretico-metodologice privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar a scos în evidență că, orice sistem de învățământ urmărește să asigure o educație echitabilă și de calitate întregii populații. În acest scop este necesară o permanentă *evaluare* și *monitorizare* a corespunderii nivelului de calitate a educației cu așteptările societății, cu standardele naționale și internaționale. Necesitatea monitorizării și evaluării continue este determinată și de faptul că sistemul educațional este foarte sensibil la schimbări din diverse domenii, iar direcțiile de intervenție nu pot fi estimate din start.

Procesul educațional la nivelul instituțiilor de învățământ este reglementat de curriculumul care valorifică interdependențele dintre obiective, conținuturi, metode de predare-învățare și strategii de evaluare. Curriculumul întrunește, concomitent, caracteristicile unui produs și ale unui proces: constituie un produs al impactului schimbărilor și evoluțiilor din diverse sfere de activitate umană; reprezintă un proces dinamic și necesită modificări ajustate la starea dorită spre care tinde sistemul educațional.

Deși se evidențiază o precizare clară a conceptului de monitorizare a implementării curriculumului și se disting dimensiuni și etape ale procesului vizat, studiul literaturii de specialitate conturează ideea că nu există un concept clar și o metodologie bine punctată de realizare a procesului de implementare și monitorizare a curriculumului. Studiile efectuate cu referire la impactul pe care l-au avut anumite instrumente de monitorizare a calității curriculumului, a serviciilor de educație, au demonstrat că adesea este dificil să se evidențieze și să se identifice impactul unei anumite metode sau a unui anumit instrument. În general, se conturează necesitatea unei cercetări suplimentare pentru a crea o mai bună înțelegere a impactului anumitor instrumente de monitorizare, a validității și eficienței acestora.

Este cert faptul că implementarea oricărui curriculum nou, modificat sau revizuit, solicită o monitorizare atentă, elaborarea unui program de acțiuni coerente în acest scop și o metodologie clară de realizare a procesului de monitorizare. În rezultatul monitorizării ar trebui să se elucideze următoarele: care este starea de fapt privind implementarea curriculumului la momentul monitorizării; ce intervenții sunt necesare și posibile de întreprins la nivelurile de conectori de curriculum, produse curriculare, formare a cadrelor didactice etc. în scopul îmbunătățirii curriculumului.

Au fost aplicate chestionare cadrelor științifico-didactice/didactice care asigură formarea inițială în domeniul Pedagogie preșcolară; managerilor DGETS, OLSDÎ, managerilor instituționali, cadrelor didactice din IET privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului național pentru învățământul primar. Rezultatele preliminare au scos în evidență mai multe aspecte.

Cadre didactice universitare/didacticieni implicate în asigurarea formării inițiale în domeniul Pedagogiei preșcolare. Secțiunea 1. Informații generale. În cadrul cercetării au fost implicate de cadre didactice universitare din instituții de învățământ ce asigură formarea inițială a cadrelor didactice din domeniul Educației timpurii: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și Colegiul Pedagogic „A. Mateevici” din Chișinău. Cadrele didactice implicate în cercetare au grade diferite atât științifice, cât și didactice: 52,2 % dețin gradul de doctor, conferențiar universitar, 17,4 % - doctor, lector universitar și 30,4 % dețin gradul de asistent universitar. Cursurile predate de respondenți sunt foarte variate, unele vizează domeniul psihopedagogic, iar altele abordează domeniul metodologic. Experiența de predare la nivelul Învățământului superior este la fel variată. Cei mai mulți au indicat experiența de 10-15 ani, 17,4 % au menționat 15-20 și 30-35 ani, 13 % din respondenți au indicat 20-25 ani și 8,7 % - 35-40 ani de experiență în domeniu.

Secțiunea 2: Calitatea curriculumului/ Concepția curriculară. Întrebări și răspunsuri: *Cum ați aprecia concepția Curriculumului pentru Educație Timpurie, ediția 2019* - 78,3% au răspuns bună, 17,4% foarte bună și 4,3 % satisfăcătoare. *Considerați că actualul curriculum asigură pregătirea copiilor pentru viață* - 82,6% din respondenți au indicat răspunsul în mare măsură, 13,1% în foarte mare măsură și 4,3% în mică măsură. *Considerați că actualul curriculum asigură pregătirea copiilor pentru următorul nivel de studiu (Învățământ primar)* - 78,3 % din respondenți au indicat în mare măsură și 21,7% în foarte mare măsură. *În ce măsură actualul curriculum corelează cu realitatea socio-culturală existentă?* la nivel național se constată 26,1% pentru răspunsul în mare măsură, 69,6 % în foarte mare măsură și 4,3% în mică măsură, iar la nivel internațional 13,1 % în foarte mare măsură, 52,2% în mare măsură, 30,4% în mică măsură și 4,3% deloc. Răspunsul deloc este atribuit cursului universitar Metodologia organizării jocurilor muzical-ritmice/ Metodologia montării dansurilor pentru copii. *În ce măsură competențele specifice domeniilor de activitate din curriculum sunt formulate clar și adecvat. (vă referiți la cursul în contextul căreia predați un domeniu de activitate)* - 34,8% din respondenți au indicat în foarte mare măsură și 65,2 % în mare măsură. *În ce măsură unitățile de competență din CET sunt formulate clar și adecvat. (vă referiți la cursul în contextul căreia predați un domeniu de activitate)* - 30,4% dintre cadrele didactice chestionate au indicat răspunsul în foarte mare măsură, 65,2% în mare măsură și 4,3% în mică măsură. Argumentul variantei de răspuns „în mică măsură” este faptul că unitățile de competență nu reflectă în mod corespunzător cerințele reale ale domeniului Montării dansurilor pentru copii.

Secțiunea 3. Implementarea curriculumului. *În ce măsură actualul curriculum reflectă inter-/transdisciplinaritatea?* - 21,7 % din respondenți - în foarte mare măsură, 60,9% - în mare măsură

și 17,4% în mică măsură. În ce măsură CET asigură realizarea educației centrate pe cel ce învață? 21,7 % din cadrele didactice chestionate au evidențiat în foarte mare măsură, 73,9 % în mare măsură și 4,3% în mică măsură. În ce măsură CET asigură realizarea instruirii individualizate și diferențiate? - 17,4% din respondenți - în foarte mare măsură, 69,6 % - în mare măsură, 13% - în mică măsură. În ce măsură CET asigură realizarea unei instruirii active (învățare prin cercetare/ descoperire/ aventură/ experiențială, etc.?) - 13% în foarte mare măsură, 69,6% în mare măsură, 17,4 % în mică măsură. În ce măsură CET corelează cu evoluțiile recente ale științei/ economiei, etc. - doar 4,3 % au menționat că există o corelare în foarte mare măsură, 69,6 % în mare măsură și 26,1% în mică măsură. Considerați că numărul de ore la cursul predat de Dumneavoastră trebuie de majorat/micșorat? Scrieți opinia proprie, indicând denumirea cursului predat?, 26,1% au menționat că numărul de orele la cursurile predate de ei ar bine de a fi mărite, luând în considerare specificul fiecărei discipline, ceilalți respondenți consideră că este suficient numărul de ore atribuite cursurilor predate. În ce măsură conținuturile din CET corespund cu particularitățile de vârstă ale copiilor? - 30,4% din respondenți în foarte mare măsură”, 60,9% în mare măsură și 8,7% în mică măsură. Considerați că în actualul curriculum este respectat principiul științific în toate domeniile de activitate? - 13,0 % în foarte mare măsură, 78,3% în mare măsură și 8,7 % în mică măsură”. Răspunsul „În mică măsură este atribuit domeniului „Științe și tehnologii”. În ce măsură CET respectă principiul sistematizării și continuității 17,4% - în foarte mare măsură, 78,3% în mare măsură și 4,3 % în mică măsură. Răspunsul „În mică măsură este atribuit domeniului „Limba și comunicare”. Utilizați Curriculum pentru Educație Timpurie în cadrul cursurilor predate? 95,7% - utilizează frecvent curriculumul la ore și 4,3 % - uneori. Sunt pregătiți studenții, viitoarele cadre didactice, pentru implementarea CET? 8,7 % din respondenți au indicat în foarte mare măsură, 73,9% în mare măsură și 17,4% în mică măsură. Ce dificultăți întâmpină studenții în cadrul practicii pedagogice la implementarea curriculumului?, 17,4% - au menționat Proiectarea globală, 26,1% - Proiectarea tematică, 34,8% Proiectarea zilnică, 47,8 % Proiectarea unei activități integrate, 21,7% Identificarea unităților de competență, 52,2%. Operaționalizarea obiectivelor, 17,4% Realizarea conținuturilor curriculare, 30,4% Respectarea elementelor noi de limbaj specific domeniului de activitate, 26,1% - Valorificarea activităților de învățare și a produselor recomandate, 69,6 % În evaluarea performanțelor copiilor.

Secțiunea 4. Implementarea curriculumului prin produse curriculare. În ce măsură Instituțiile de educație timpurie unde studenții desfășoară practica pedagogică sunt dotate cu mijloace didactice necesare pentru implementarea curriculumului? - 8,7 % din respondenți au indicat răspunsul în foarte mare măsură, 82,6 % în mare măsură și 8,7% în mică măsură. *În ce măsură sunt dotate cu mijloace didactice catedrele universitare care asigură formarea inițială a studenților în vederea implementării curriculumului?* - 30,4 % dintre cadrele didactice - în foarte mare măsură, 47,8 % în mare măsură și 21,7 % în mică măsură. *În ce măsură suportul didactic de la curs reflectă prevederile Curriculumului pentru Educație Timpurie? (vă referiți la cursul pe care îl predați)* - 47,8% - în foarte mare măsură și 52,2% în mare măsură.

Secțiunea 5. Management curricular. Fiind cadru didactic universitar, ați participat la elaborarea Curriculumului pentru Educație Timpurie doar 8,7 % din respondenți au zis că au participat la elaborarea documentelor de politică curriculară, iar restul au menționat „Nu”. Considerați oportună participarea cadrelor didactice universitare în elaborarea Curriculumului pentru educație timpurie? - 95,7 % dintre cadrele didactice chestionate au zis că rolul lor este major

în elaborarea documentelor de politică curriculară și doar unul a menționat răspunsul „Nu”. *Ați avut parte de instruire cu referire la implementarea Curriculumului pentru Educație Timpurie în vederea formării inițiale a cadrelor didactice?* 73,9 % au indicat că au avut parte de formări și 26,1 % au menționat că nu. Din cadrele didactice care au ales varianta „Da” 41,2 % au menționat că instruirile s-au realizat la nivel național, 29,4 – la nivel universitar și 64,7 – la catedră.

Specialiști /metodiști ai DGETS. Rezultatele denotă faptul că un număr semnificativ de specialiști/metodiști ai DGETS 65,8% evaluează gradul de implementare a CET în cadrul instituțiilor coordonate complet implementat; 28,9% parțial implementat. 42,1% din ei remarcă că au fost implicați în organizarea a 3-4 sesiuni; 28,9% susțin - 1-2 sesiuni și 21,1% atestă mai mult de 4 sesiuni. Un număr semnificativ de respondenți 84,2% utilizează materiale didactice conform CET în fiecare zi ceea ce facilitează realizarea calitativă a procesului educațional. 39,5% consideră complet adaptate activitățile educaționale organizate conform CET la nevoile individuale ale copiilor și un număr semnificativ de 57,9% - parțial adaptate. 84,2% din cadrele didactice sunt foarte implicate în procesul de implementare a CET. Dintre propunerile prezentate cu privire la îmbunătățirea implementării CET în municipiu/ raion cele mai semnificative sunt: debirocratizarea documentației în IET; prezentarea unui model generalizat de proiectare de lungă durată; implicarea cadrelor didactice în diverse formări continue de dezvoltare profesională la nivel național și internațional: cursuri, traininguri, mese rotunde, seminarii teoretice, webinare etc. Printre îmbunătățirile la nivelul conținutului curriculumului necesare pentru a răspunde mai bine nevoilor educaționale ale copiilor respondenții implicați în studiu au estimat următoarele solicitări: dezvoltarea conținuturilor raliat la domeniile de dezvoltare, adaptarea conținuturilor curriculare pentru grupele mixte, completarea dimensiunilor și unitățile de competență raliat la educația digitală, educația pentru sănătate, propunerea activităților de învățare reușind din unitățile de competență, completarea cu conținuturi ce reflectă educația incluzivă a copiilor cu CES etc. pentru îmbunătățirea colaborării dintre cadrele didactice și metodiști s-au estimat mai multe propuneri, cele mai semnificative fiind - colaborarea dintre cadrele didactice și metodiști este la un nivel înalt, consilierea metodică a CD, menținerea sistematică a stării de bine în IET, monitorizarea, motivarea, stimularea verbală a CD, activități de formare continuă și dezvoltarea profesională, consultații individuale, comunicare eficientă CD-metodiști, colaborarea constructivă etc. Printre provocările identificate de specialiști/ metodiști ai DGETS în procesul de implementare a CET putem nominaliza următoarele aspecte: parteneriatul educațional grădiniță-familie, resurse educaționale insuficiente, corelarea domeniilor de dezvoltate cu domeniile de activitate, fluctuația cadrelor didactice, selectarea temelor pentru proiectul tematic în baza celor 4 teme globale, rezistența la schimbare etc. În vederea îmbunătățirii procesului educațional semnificative sunt acțiunile de perspectivă necesare de a fi întreprinse în scopul îmbunătățirii implementării CET din perspectiva specialiștilor/metodiști ai DGETS evidențiem următoarele acțiuni: simplificarea documentației existente, reorganizarea regimului de lucru, activități de formarea continuă a CD în domeniul educației incluzive a copiilor cu CES, acordare 1,0 unitate de metodist în IET, organizarea cursurilor, seminarii metodologice, sesiuni de mentorat, workshop-uri în scopul formării competențelor profesionale a cadrelor didactice pentru implementarea eficientă a CET, educația digitală etc.

Manageri/metodiști IET. Toate cadrele didactice din instituție (100%) sunt informate cu privire la aplicarea Curriculumului pentru Educația Timpurie. 75% din cadrele didactice din instituție sunt instruite cu privire la aplicarea Curriculumului pentru Educația Timpurie în mare măsură și doar 25%

- medie. În 62,5% cazuri au fost organizate câte 1-2 sesiuni/formări cu privire la for implementarea CET în ultimele 12 luni și în 37,5% - câte 3-5 sesiuni. 37,5% din cei intervievați consideră adaptate activitățile didactice la nevoile individuale ale copiilor și 62,5% - parțial adaptate. 62,5% din respondenți apreciază nivelul de implicare a părinților în procesul educațional al copiilor ca moderat și 37,5% - mare. Activitățile didactice conform CET sunt monitorizate și evaluate: săptămânal - 50%; lunar- 37,5% și trimestrial - 12,5%. În procesul educațional 50% din cadrele didactice utilizează metode interactive la o cotă de 76-100%; 50% din ele la o cotă de 51-75%. Printre dificultățile întâmpinate de cadrele didactice în implementarea CET s-au estimat: lipsa resurselor educaționale - 25%; insuficiența formării profesionale – 30; rezistența la schimbare - 12,5% și suprasolicitarea cu alte sarcini - 62,5%. Pentru îmbunătățirea implementării curriculumului managerii sau referit la activitățile curente care trebuie continuate zilnic - pentru a asigura calitatea educației - este vorba despre- cunoașterea documentelor de stat (CET 2019), implementarea responsabilă a celor recomandate; identificarea soluțiilor creative dar și individuale de implementare a CET – în dependență de nivelul de dezvoltare al copiilor, de particularitățile individuale, etc. 100% ; schimb de experiență între cadrele didactice; includerea unui compartiment(orientativ) destinat copiilor cu CES; cadrele didactice nu au pregătirea specială în a lucra cu copiii cu CES cu diferite afecțiuni, cel mai des cu autiștii, și le vine foarte greu în planificarea activităților, selectarea sarcinilor pentru acești copii; PEI-ul este elaborat, mai mult, având ca bază observările educatorului zi de zi; este necesar de schimbat funcționalitatea SAP-urilor din raion, ele nu funcționează eficient, venind în IET vin odată la 1,5 ani pentru realizarea evaluării inițiale, copiii pleacă la școală doar cu evaluările educatorului; SAP-ul nu realizează nici evaluările finale, la debut școlar, ne mai vorbind de reevaluări, etc. Un reprezentant SAP, care vede copilul cu CES odată în 1,5 ani nu poate realiza obiectiv evaluarea, copiii cu CES nu îl acceptă; să fie adaptat pentru fiecare vârstă aparte; formări profesionale în cadrul instituției, Seminare, formări pentru cadrele didactice tinere mai dese; actualizare/revizuirea periodică pentru a reflecta schimbările sociale, economice și tehnologice, oferirea de flexibilitate cadrelor didactice pentru adaptarea curriculumul la nevoile individuale ale copiilor.

87,5% din respondenți evaluează impactul CET asupra dezvoltării copiilor cu calificativul mare și doar 12,% din ei – medie. Pentru ca conținutul curricular să răspundă mai bine nevoilor educaționale ale copiilor cei intervievați vin cu mai multe sugestii: să pătrundă cu fir roșu tematica: Educarea valorilor general umane și naționale; adaptarea unităților de competență la fiecare vârstă aparte (1,5;2;3;4;5;6;7); sistematizarea pe vârste și pe semestre; educația emoțională- introducerea de activități care să-i ajute pe copii să-și exprime emoțiile, empatia și să gestioneze conflictele, integrarea mai profundă a tehnologiilor digitale. Pentru îmbunătățirea colaborării între cadrele didactice și părinți managerii recomandă o următoarele activități: simularea unor activități comune a părinților cu copiii; informarea părinților cu privire la rezultatele aprecierii progreselor copiilor; responsabilizarea părinților, organizarea ședințelor cu părinții, consilierea părinților zilnică, numărul de copiii mai puțini în grupe; implicarea în proiecte educaționale; pentru părinții copiilor cu CES să fie obligatoriu, prin lege certificarea CES-ului, deoarece ei vin în IET fără documente confirmative și nu recunosc faptul, refuză să fie introdus în lista copiilor cu CES, de aici apar probleme în dezvoltarea copilului(IET nu-l poate include în listă fără acordul părinților, dar părinții, la rândul lor, cer acordarea de atenție numai acestui copil), în colaborarea cu școala, etc.;

organizarea diferitor activități extracuriculare, ședințe tematice, șezători, mese rotunde etc.; școala părinților; desfășurarea diferitor activități în parteneriat cu părinții și altele.

62,5% din respondenți apreciază ca înalt gradul de satisfacție al părinților asupra dezvoltării copiilor în procesul educațional și 37,5% - mediu. 50% din cei intervievați consideră complet adaptat curriculumul la nevoilor individuale ale copiilor, iar ceilalți 50% - parțial adaptat. Printre schimbările locale implementate pentru a îmbunătăți relevanța curriculumului în contextul instituției corespunzătoare respondenții au vizat următoarele: au planificat activități permanente de formare a cadrelor didactice; au desfășurat activități cu acces public; au introdus la Domeniul Arta: dansul popular; actualizează continuu materialele didactice; colaborează cu parteneri locali; îmbunătățesc și îmbogățesc mediul educațional; proiecte tematice care explorează istoria, obiceiurile și meșteșugurile populare, incorporarea folclorului, promovarea învățării experimentale, dar este nevoie de spațiu și materiale, o mică bibliotecă, o sală de sport; planificarea flexibilă.

37,5% din respondenți evacuează calitatea materialelor didactice utilizate în scopul implementării CET – medie și 62,5% - înaltă.

Respondenții au estimat, că în calitate de resurse suplimentare în implementarea eficientă a Curriculumului pentru Educație Timpurie ar fi necesare: formări cu autorii curricula; echipament de joacă, jucării; elaborarea unui Ghid metodic: Planificarea activităților curriculare la toate 4 Domenii cu exemple de planificări didactice pentru economisirea timpului în folosul cadrului didactic și al copiilor; formarea și dezvoltarea continuă a cadrelor didactice: programe de formare, ateliere și cursuri de dezvoltare profesională, Tehnologii și instrumente digitale, colaborarea cu părinții și comunitatea, suport psihologic și de consiliere etc.; îmbogățirea centrelor educaționale cu materiale didactice; asigurarea cu specialiști psiholog, logoped în toate grădinițele, materiale didactice moderne, echipamente tehnologice, bibliotecă pentru copii, alocarea de bugete adecvate pentru achiziționarea de diverse materiale didactice și altele.

Referitor la subiectul cum a influențat specificul local implementarea curriculumului și ce măsuri suplimentare ar fi necesare pentru a îmbunătăți această adaptare respondenții au vizat următoarele: am avut și avem susținerea specialiștilor din APL, DET; organizarea seminarelor raionale, conferințelor, forumuri; pentru specificul local, este necesară multă muncă din partea IET cu părinții...la compartimentul frecvență (copiii vin din 8 sate ale raionului. De asemenea au remarcat și câteva măsuri suplimentare necesare pentru îmbunătățirea adaptării: Cultura și tradițiile, Contextul socio-economic, Accesul la educație și educatori calificați, Politici educaționale și sprijin guvernamental, Implicarea comunității și a părinților etc. Au estimat și necesitatea de angajare a cadrelor de sprijin, specialiștilor, organizarea unor cabinete specificate pentru incluziunea copiilor cu CES; respectarea Standardelor Minime de dotare; asigurarea cu materiale informative.

Printre provocările actuale privind implementarea Curriculumului pentru Educație Timpurie respondenții au menționat: numărul mare de copii, integrarea copiilor cu CES; educarea valorilor Europene cot la cot cu cele naționale, specifice țării, zonei; formarea continuă a cadrelor didactice; investirea în resurse educaționale; promovarea implicării părinților...; rezistența la stres, lipsa calculatoarelor, lipsa materialului didactic; lipsa tehnologiilor; unele materiale didactice pentru domeniul Științe și tehnologii, lipsa sălii de sport în perioada rece a anului; creșterea numărului de copii ce necesită pan educațional individualizat. În calitate de acțiuni de perspectivă necesare de a fi întreprinse în scopul îmbunătățirii implementării CET cei intervievați au vizat: micșorarea numărului de copii în grupe, prezența cadrului didactic de sprijin la fiecare copil cu CES, prezența

psihologului sau altor specialiști ce pot contacta mai restrâns cu copii problematici, responsabilizarea părinților; adaptarea curriculumului la nevoile locale și individuale; promovarea parteneriatului cu părinții și comunitatea. Creșterea investițiilor în resurse educaționale...etc. Alte observații și sugestii: acordarea IET a suportului didactic conform cerințelor curriculare; proiecte de îmbunătățire a calității educației și pentru suburbii, la fel și pentru grădinițe (nu doar pentru școli și licee); schimburi de bune practici, proiecte de activități privind stimularea învățării interactive și pentru a pregăti copiii pentru o lume tot mai tehnologizată.

Cadre didactice din IET. Secțiunea 1 – Indicatori de implementare. Gradul de cunoaștere și înțelegere a curriculumului – 55,2% din respondenți au evidențiat grad înalt, iar 44,8% - mediu. Sesiuni de formare profesională privind monitorizarea CET organizate în ultimul an: mai mult de 4 sesiuni au estimate 8% din respondenți, 3-4 sesiuni – 19,5%, 1-2 sesiuni 58,6% și niciuna – 13,8%. Măsura în care curriculumul este integrat în planificarea și desfășurarea activităților zilnice” – 70,1% din respondenți au evidențiat complet integrat, 28,7% - parțial integrat și 1,1% - minim integrat. Accesibilitatea resurselor educaționale în implementarea CET” – 75,9% din respondenți au estimat accesibile, 23% parțial accesibile și 1,1% - inaccesibile. Măsura în care instituția/ sala de grupă/ centrele de interes sunt asigurate cu materiale didactice conform Standardelor minime de dotare a IET – 37,9% în mare măsură, 57,5% în măsură medie, 4,6% în mica măsură. Măsura în care sunt adaptate activitățile educaționale la nevoile individuale ale copiilor – 49,4% complet adaptate; 50,6% parțial adaptate. Frecvența evaluării/ autoevaluării activităților educaționale organizate în conformitate cu prevederile Curriculumul pentru Educație Timpurie - 54% săptămânal; 20,7% lunar; 29,9% trimestrial.

Secțiunea 2: Feedback și Evaluaare Continuă. Provocări întâmpinate în implementarea curriculumului pentru educație timpurie: 34,5% lipsa de resurse educaționale; 13,8% insuficiență formare profesională; 59,8% - suprasolicitarea cu alte sarcini; 23% - rezistență la schimbare; 8% altele. Printre propunerile privind îmbunătățirea implementării curriculumului pentru educație timpurie s-au estimate preponderant: Preocuparea educatorului să fie centrata pe copil, nu pe îndeplinirea actelor; curriculumul se implementează de către cadrele didactice la un nivel mediu. A permite cadrului didactic să se ocupe cât mai mult de copii și nu de completarea documentelor de o importanță nesemnificativă. Cel mai mult trebuie să ne axăm pe dezvoltarea deprinderilor motrice, de socializare, de igienă personală etc, în dependență de necesitățile grupei și celor individuale și nu după un șablon creat. fiecare copil este unic și are un ritm unic de dezvoltare, acest aspect trebuie luat în considerație în mod real și nu doar pe hârtie. Prezintă dificultăți în proiectarea integrată a activităților – 48,3% științe și tehnologii; 23% sănătate și motricitate; 19,5% limbaj și comunicare; 13,8% - eu, familia și societatea, 13,8% altele, motivele fiind foarte variate (lipsa sălii festive, de sport, lipsa instrumentelor digitale, insuficiența materialelor didactice. etc.). Impactul CET asupra dezvoltării copiilor în procesul educațional - 63% mare; 36,8% medie. Ajustări necesare ale curriculumului pentru a răspunde mai bine nevoilor educaționale ale copiilor - Integrarea tehnologiilor în mod echilibrat; Resurse pentru incluziunea educațională; revizuirea unor unități de competență ș.a. Nivelul de implicare a părinților în procesul educațional al copiilor – 62,1% - moderat; 23%- scăzut; 14,9% - mare. Recomandări pentru îmbunătățirea colaborării cu părinții – mai multe activități în care să fie implicați părinții; să petreacă mai mult timp cu copiii; ateliere de instruire pentru părinți și altele. Suportul oferit de metodiști în procesul de implementare a curriculumului pentru educație timpurie – 5,7% deloc; 12,6% mica; 29,9% medie; 51,7% mare. Propuneri pentru

îmbunătățirea colaborării cu metodiștii: Metodiștii sa urmeze cursuri de formare profesională continuă; Organizarea seminarelor, ședințelor metodice, atelierelor de lucru cu privire la situațiile didactice problemă la fiecare grupă de vârstă; indiferent de numărul de copii în IET să fie metodist; Implicarea metodiștilor în procesul de evaluare și ajustare a curriculumului, pentru a asigura coerența și relevanța acestuia în raport cu nevoile copiilor și altele.

Secțiunea 3: Adaptare și Personalizare. Măsura în care CET a fost adaptat pentru a răspunde specificului vârstei copilului – 65,5% complet adaptat; 34,5% parțial adaptate. Resurse suplimentare necesare pentru o implementare eficientă a CET – resurse umane – educatori, asistenți educaționali, logopezi, psihologi, kinezioterapeuți, materiale didactice variate, resurse digitale etc. suportul Direcției de învățământ în implementarea curriculumului – nu cunosc, mediu, moderat, oferă informații utile, seminare, formări etc.

Secțiunea 4: Concluzii și Recomandări. Provocări actuale privind implementarea curriculumului pentru educație timpurie – de a simplifica proiectarea; educația digitală întrucât nu toate instituțiile sunt dotate cu instrumentele necesare; numărul mare de copii în grupe; educația incluzivă etc. Acțiuni de perspectivă propuneri de a fi întreprinse în îmbunătățirea implementării CET - Modele de proiectare pe domenii de activitate separate vârstei. De oferit responsabilități sporite părinților în îngrijirea, creșterea și educarea copiilor; Chestionarea tuturor cadrelor didactice cu privire la aspectele ce necesită a fi îmbunătățite în implementarea Curriculumului; Dotarea cu materialele didactice moderne. Alte observații și sugestii: Luarea în considerare a propunerilor înaintate de către cadrele didactice în privința îmbunătățirii Curriculumului; Îmbunătățirea comunicării între educatori, părinți și autoritățile educaționale; Crearea unui sistem de suport pentru educator.

Cadre științifico-didactice/didactice implicate în pregătirea inițială a cadrelor didactice din învățământul primar. Eșantionul a cuprins cadre din instituțiile de învățământ superior (91,7%) și profesional tehnic (8,3%), care predau didacticele disciplinelor școlare de la nivelul primar de învățământ. Experiența de predare variază de la 3 până la 35 ani. Marea majoritate a respondenților (83,3%) nu a participat la elaborarea Curriculumului Național pentru învățământul primar. Ei au apreciat calitatea componentelor Curriculumului și au exprimat acordul cu conceptul curricular, menționând contribuția acestuia la schimbarea calitativă a situației în învățământ (91,7%). Respondenții consideră că în contextul Curriculumului pentru învățământul primar în mare măsură (41,7%) / în măsură suficientă (58,3%) proiectarea didactică personalizată constituie conceptul central al proiectării curriculare, iar oportunitățile și experiențele de învățare incluse în curriculum disciplinar asigură formarea eficientă a competențelor elevilor în raport cu posibilitățile și particularitățile lor individuale în mare măsură (50%) / în măsură suficientă (50%). 16,7 % din cadre didactice consideră că există discrepanțe dintre oferta curriculară la nivelul primar de învățământ și oferta curriculară de la ulterioarele niveluri de învățământ, inclusiv și evoluțiile de pe piața muncii, pe când 75% afirmă că acestea se evidențiază în mică măsură/în măsură suficientă. 50 % din respondenți consideră că actualul curriculum este echilibrat în mare măsură din punct de vedere al timpului de învățare, al efortului cognitiv al elevului și al conținutului, iar 50% în măsură suficientă. La itemii care vizează sistemul actual de evaluare finală la nivel de stat a rezultatelor școlare contribuie optimal la evaluarea formării competențelor, asigurarea pregătirii elevilor pentru viață, pentru integrare la ciclul gimnazial de învățământ; contribuția la formarea Profilului absolventului nivelului primar de învățământ; adecvanța și claritatea formulării competențelor specifice; utilitatea conținuturilor curriculare respondenții au

optat pentru opțiunile *în mare măsură/ măsură suficientă*. Secțiunea a 3-a a chestionarului și-a propus să stabilească corespondența dintre curriculum scris și cel realizat/predat și dificultăți de implementare a curriculumului scris. 58,3% - consideră că nu există factori care împiedică funcționalitatea eficientă a curriculumului, pe când 25 % - sunt convingși că există menționând: *nivelul scăzut de pregătire a multor cadre didactice, în principal al celor formați anterior; eficiența scăzută a formării continue și recalificării în condiții online; atenția scăzută față de proiectarea didactică de scurtă durată în instituții; utilizarea incoerentă a manualelor aprobate de MEC de către cadrele didactice; folosirea unor suporturi auxiliare de calitate scăzută, necorespunzătoare curriculumului, cu greșeli și incoerențe; numărul prea mare de elevi în unele clase; suprasolicitarea și lipsa unei adaptări periodice.*

În opinia cadrelor didactice chestionate (50% - în mare măsură și 50% în măsură suficientă) concepția didactică a curriculumului disciplinar se axează pe următoarele aspecte: interacțiunea activă a elevului cu alți elevi/cadre didactice, cu propriu-zisul conținut curricular; actualul curriculum asigură evaluarea rezultatelor școlare, axându-se pe evaluarea nivelului de manifestare a competențelor elevilor în contextul ECD; actualul curriculum oferă contexte de abordare intra-, inter- și transdisciplinară; actualul curriculum deține posibilități de realizare a unei instruiți active (învățare prin cercetare/descoperire/aventură/experențială, etc.). În mare măsură (58,3%)/ în măsură suficientă (41,7%) din respondenți consideră că actualul curriculum deține posibilități de realizare a educației centrate pe cel ce învață, a instruiți individualizate și diferențiate.

Cele mai controversate răspunsuri au fost înregistrate la itemul ce ține de faptul că actualul curriculum oferă contexte de formare insuficientă a competențelor pentru secolul XXI, a competențelor-cheie a Consiliului Europei și a competențelor-cheie de dezvoltare durabilă (în mare măsură – 33,3%; în măsură suficientă – 33,3%, în mică măsură 16,7%, deloc – 8,3% și nu știu – 8,3%). 25 % din cadre didactice consideră că actualul curriculum este corelat cu evoluțiile recente ale științei/economiei în mică măsură.

Respondenții consideră că este nevoie de majorarea/micșorarea numărului de ore: *majorare cu o oră săptămânal la matematică, 4 ore săptămânal la Matematică este prea puțin, mai ales în raport cu Limba și literatura română; integrarea disciplinelor EMS și DP și 1 oră pe săptămână la disciplina nouă; a majora numărul de ore la disciplina Științe; mai multe ore pentru educația fizică; Pentru disciplina Științe - 2 ore săptămânal, si să fie introdusă și în clasa I; micșorat, din motivul numărului mare de ore; numărul de ore este binevenit.*

Toți respondenții în mare măsură/ în măsură suficientă consideră că actualul curriculum corespunde particularităților de vârstă a elevilor; respectă principiul științific, principiul sistematizării și continuității; contribuie optimal la formarea competențelor elevilor; asigură formarea unei personalități capabile să se adapteze la cerințele în schimbare ale vieții; Sistemul de competențe transdisciplinare asigură formarea unei personalități capabile să se adapteze la cerințele în schimbare ale vieții; sistemul actual de evaluare finală la nivel de stat a rezultatelor școlare contribuie optimal la evaluarea formării competențelor, 100% din respondenți consideră Ghidurile de implementare a curriculumului eficiente, utile. *Nu consider eficient publicarea proiectelor didactice de lungă și de scurtă durată. Acestea trebuie să fie personalizate!*

Toți respondenții (100%) consideră că sunt necesare formări pentru cadrele științifico-didactice și didactice cu privire la implementarea curriculumului în vederea pregătirii inițiale a viitoarelor cadre

didactice și menționează oportună participarea cadrelor științifico-didactice și didactice în elaborarea curriculumului.

Cadre didactice au numit acțiuni/activități privind monitorizarea implementării curriculumului care ar trebui realizate pentru eficientizarea procesului: *organizarea de focus grupuri cu studenții, profesorii și alte părți interesate pentru a colecta opinii și feedback autentic; chestionare; formări, mese rotunde; sporirea responsabilității persoanelor implicați în monitorizare; realizarea studiilor sistematice cu instrumente aprobate, sub egida MEC; elaborarea unor standarde și indicatori clari, planificarea monitorizării, elaborarea și administrarea instrumentelor de monitorizare; asistări la ore; verificarea proiectelor de scurtă durată.*

Respondenții evidențiază că echipa instituțională de monitorizare a implementării curriculumului (91,7%); cadre didactice (91,7%); responsabil din cadrul OLDSÎ (50%); părinții comunitate (58,3%) ar trebui să vină cu propuneri de corecție, de reconsiderare ameliorative pentru eficientizarea procesului de monitorizare a implementării curriculumului.

Cadre didactice școlare. Majoritatea respondenților (71,4%) fac parte din mediul rural, vechimea în muncă variind de la 2 până la 35 ani; 82,1% din respondenți au studii superioare pedagogice.

Majoritatea cadrelor didactice școlare (78,6%) afirmă că Curriculumul a fost discutat în instituție și există condițiile necesare pentru implementarea acestuia (92,9%), însă au fost enumerate și condițiile care lipsesc: *materiale didactice, materiale tehnice inovatoare; insuficiența tehnologiilor digitale; săli de clasă, laboratoare, biblioteci și alte spații educaționale adecvate activităților prevăzute.*

46,4% din respondenți menționează că baza tehnico-materială a instituției asigură parțial realizarea curriculumului, iar 14,3% - satisfăcător.

Majoritatea cadrelor didactice au urmat cursuri de formare pentru implementarea curriculumului la instituții abilitate (39,3%), la nivel de raion (42,9%). Printre tipurile de activități de informare și formare organizate în instituție cu referire la implementarea curriculumului au fost numite: *seminare teoretico-practice; seminare de informare; seminare, întruniri metodice; consilii și seminare pedagogice; formare continuă, seminare metodice la nivel de raion; mese rotunde; ședințe în cadrul Comisiei Metodice etc.*

Cadrele didactice școlare au apreciat diferit nivelul personal de pregătire profesională pentru implementarea curriculumului: 25% - înalt; 60,7% - mediu; câte 7,1% satisfăcător/scăzut. Pe când 27 de respondenți au menționat că formarea profesională continuă a cadrelor didactice în mare măsură contribuie la implementarea calitativă a curriculumului și consideră că implementarea acestuia în practica educațională are succes. Respondenții au enumerat câteva acțiuni/activități privind implementarea curriculumului care ar fi trebuit realizate pentru eficientizarea procesului de implementare a curriculumului: *dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice; întâlnire cu specialiștii privind implementarea curriculumului; mai multe cursuri de formare; master-class; mese rotunde, discuții cu membrii echipei de creare a curriculumului; furnizarea de manuale, materiale didactice și instrumente digitale; asistență în utilizarea tehnologiilor digitale și a platformelor; organizarea orelor demonstrative de diferite tipuri, unde să fie bine stabilite diferite forme de evaluare cu enumerarea produselor și criteriilor de evaluare; comunicarea interpersonală și dezvoltarea inteligenței personale; ședințe consultative (informare, de dezbateri), bune practici prezentate etc.*

Majoritatea cadrelor didactice au menționat că în procesul implementării curriculumului au primit suportul informațional necesar din partea responsabililor la nivel instituțional (25% - totalmente;

60,7% - în mare măsură) și au urmat un program/plan de implementare a curriculumului la nivel de instituție (78,6%).

82,1% din respondenți afirmă că părinții au fost informați despre schimbările curriculare.

Toate cadre didactice consideră că managementul funcționării curriculumului la nivel național/de sistem este eficient (în mare măsură – 46,4%, în măsură suficientă – 53,6%).

Referindu-se la calitatea componentelor curriculumului cadrele didactice școlare sunt de acord în mare măsură/ măsură suficientă cu conceptul curricular din R. Moldova și consideră că implementarea curriculumului a contribuit/contribuie la o schimbare calitativă a situației în învățământ (în mare măsură – 71,4%). 85,7% din respondenți consideră că în mare măsură/ măsură suficientă în contextul Curriculumului pentru învățământul primar, conceptul central al proiectării curriculare la disciplină este proiectarea didactică personalizată, pe când 92,9% afirmă că oportunitățile și experiențe de învățare incluse în curriculum disciplinar că în mare măsură/ măsură suficientă asigură formarea eficientă a competențelor elevilor în raport cu posibilitățile și particularitățile lor individuale. 25 de respondenți (89,3 %) consideră că actualul curriculum asigură formarea durabilă a competențelor școlare prin metode inovatoare de predare-învățare-evaluare, însă 71,5% consideră că există discrepanțe dintre oferta curriculară la nivelul primar de învățământ și oferta curriculară de la ulterioarele niveluri de învățământ, inclusiv și evoluțiile de pe piața muncii. Majoritatea respondenților consideră: actualul curriculum este echilibrat din punct de vedere al timpului de învățare, al efortului cognitiv al elevului (în mare măsură – 31%; în măsură suficientă – 55,2%); este echilibrat din punct de vedere al conținutului (în mare măsură – 20,7%; în măsură suficientă – 75,9%); conținuturile din curriculumul predat sunt accesibile și actuale pentru elevi (în mare măsură – 20,7%; în măsură suficientă – 72,4%); unitățile de conținut din curriculumul asigură formarea/dezvoltarea achizițiilor respective (unităților de competențe) și proiectarea învățării individualizate/incluzive (în mare măsură – 34,5%; în măsură suficientă – 55,2%); prevederile și orientările curriculumului sunt utile pentru proiectarea didactică de lungă durată și a demersului didactic pentru contexte reale de învățare (în mare măsură – 48,3%; în măsură suficientă – 51,7%).

Cadre didactice școlare au numit următoarele puncte forte ale curriculumului: *realizarea produselor curriculare, dezvoltarea creativă a elevilor; utilizarea metodelor interactive; corelarea cu Evaluarea criterială prin descriptori; o baza solida după care cadrele didactice se pot orienta; unitățile de competență; abordarea sistemică; focalizarea pe competențe; eșalonarea materialului de la cunoscut la necunoscut; corelarea abordărilor intra- și interdisciplinare la nivelul conținuturilor pe discipline; concordanța dintre competențele specifice disciplinei, unități de competențe și conținuturi; posibilitatea realizării unor parcursuri individualizate motivante; formarea unor abilități esențiale pentru succesul școlar și în viață; conținuturi prezentate concentric, axat pe cel care învață, asigura în mare parte legătura cu viața cotidiană etc.* au fost evidențiate și punctele slabe: *supraîncărcarea conținuturilor; lipsa de echilibru între teorie și practică, accent insuficient pe învățarea experiențială - activități practice (laboratoare, excursii educative), lipsa de resurse și materiale moderne; programă încărcată pentru procesul instructiv- educativ; propunerea modulului „Educația digitală” la disciplina „Educația tehnologică” , cu tehnica pe care o deținem nu le putem asigura fiecărui elev utilizarea; lipsa oportunităților de dezvoltare a competențelor digitale; Valorificarea la nivel de clase a experiențelor de învățare care au loc în alte instituții; diversitatea manualelor alternative, care nu corespund de multe ori, realităților sociale ale unei școli din mediul rural; implementarea sau experimentarea unor strategii, care nu au finalitate sau nu se regăsesc în identitatea unui spațiu etc.*

20,7% din respondenți consideră că există factori care împiedică funcționalitatea eficientă a curriculumului și menționează următoarele: *insuficienta materialelor didactice, tehnice și timpului; absența motivată sau nemotivată a elevului; lipsa motivației cadru didactic -elev, resurse și dotare slabă, unele cadre didactice din sistem neprofesionale, elevii nu învață; diferențele socio-economice, problemele de sănătate sau lipsa unui sprijin adecvat din partea familiei pot împiedica elevii să profite pe deplin de curriculum etc.*

82,8% cadre didactice consideră că concepția didactică a disciplinelor de la nivelul primar de învățământ în măsură suficientă se axează pe următoarele aspecte: interacțiunea activă a elevului cu alți elevi/cadre didactice; interacțiunea cu conținut curricular; 79,3% cadre didactice consideră că actualul curriculum asigură în măsură suficientă evaluarea rezultatelor școlare, axându-se pe evaluarea nivelului de manifestare a competențelor elevilor în contextul ECD și 72,4% cadre didactice consideră că actualul curriculum în mare măsură oferă contexte de învățare racordate la nevoile celor ce învață și oferă contexte de abordare intra-, inter- și transdisciplinară. 65,5% din cadre didactice chestionate afirmă că actualul curriculum în mare măsură deține posibilități de realizare a unei instruiți active (învățare prin cercetare/ descoperire/ aventură/ experiențială, etc.). 69% cadre didactice consideră că actualul curriculum oferă în mare măsură contexte de formare insuficientă a competențelor pentru secolul XXI, a competențelor-cheie a Consiliului Europei și a competențelor-cheie de dezvoltare durabilă și 24,1 cadre didactice în mică măsură.

82,8% cadre didactice consideră că este necesar ca în curriculum să fie indicate unitățile de conținut obligatorii și opționale/la extindere (prin asterisc), ținându-se cont de nivelul diferit al elevilor și ar trebui, după părerea a 86,2% cadre didactice în mare măsură, completat suportul didactic pentru a asigura implementarea calitativă a curriculumului cu următoarele resurse: *materiale didactice, cadre didactice bine pregătite, consilieri și psihologi școlari, personal auxiliar calificat, resurse materiale și didactice, resurse digitale, echipamente IT, conexiune stabilă la internet, caiete pentru lucrul individual; surse și softuri digitale, echipamente digitale; formarea continuă a cadrelor didactice, materiale educaționale actualizate, acces la tehnologie, spații de învățare adaptate și sprijin activ din partea părinților și comunității etc.* Printre dificultățile cu care se confruntă/ s-au confruntat în procesul de implementare a curriculumului au fost menționate: *selectarea conținuturilor; resursele limitate, diferențele de ritm de învățare ale elevilor și adaptarea metodelor de predare la cerințele specifice ale acestora; timp insuficient; atitudine indiferentă a elevilor și părinților etc.* Aceste dificultăți au fost ameliorate prin: *participarea la training-uri; lucrul individual; cursuri de perfecționare; cu sprijinul conducerii instituției; autoinstruire, colaborare cu colegii; aplicarea strategiilor de adaptare a metodologiilor de predare, utilizarea resurselor suplimentare și colaborarea strânsă cu părinții pentru a sprijini dezvoltarea continuă a elevilor, etc.*

Trebuie de menționat faptul că 34,5% din cadre didactice chestionate au observat schimbări în managementul curriculumului la nivel de școală, și anume: *rezultate înalte ale elevilor, realizarea proiectelor la discipline, posterelor; creșterea interesului elevilor, părinților față de procesul instructiv; eficientizarea procesului educativ etc.* Printre acțiunile întreprinse ca urmare a implementării continue a curriculumului 51,8 % au menționat revizuirea proiectelor didactice; 24,1% - elaborarea propunerilor pentru administrație; 24,1 % - întocmirea unei liste de puncte forte și vulnerabile. Sprijinul acordat la nivel de instituție în procesul de implementare a curriculumului pentru cadre didactice a constat în: *organizarea consiliilor tematice și meselor rotunde în cadrul comisiilor metodice, ore publice; instruiți; debarcarea diverselor întrebări; consultații, ore metodice, consilii*

pedagogice; ședințe de formare profesională; furnizarea de formare continuă pentru cadrele didactice, acces la resurse educaționale suplimentare și promovarea unui mediu colaborativ între profesori, părinți și elevi, etc.

44,8% cadre didactice afirmă că în instituția din care fac parte s-au aplicat măsuri de corecție, de reconsiderare ameliorative, ca rezultat al evaluării implementării curriculumului: *ședințe mixte ale elevilor, părinților și pedagogilor; consultații, asistări reciproce la nivel de instituție; revizuirea unor proiectări de lungă durată în baza curriculumului; schimb de experiențe între colegi, etc.*

Majoritatea cadrelor didactice școlare (72,4%) afirmă că pentru implementarea eficientă a curriculumului, la nivel instituțional, nu au fost introduse noi aspecte în proiectarea de lungă și scurtă durată.

Corectarea/îmbunătățirea rezultatelor școlare în cazul neînsușirii unităților de conținut cu un anumit număr de ore aplicat curricular, după cum afirmă cadrele didactice, s-a realizat prin: *identificarea lacurilor de învățare, analiza cauzelor, revizuirea conținutului, împărțirea materialului în unități mai mici, alocarea de timp suplimentar, combinarea metodelor și resurselor noi; prin simplificarea și schimbarea unor metode de predare-învățare-evaluare; corectarea și îmbunătățirea rezultatelor școlare necesită o abordare sistematică și multidimensională, care implică o colaborare strânsă între școală, elevi și părinți. Aplicarea unor strategii eficiente de predare-învățare-evaluare, activități de recuperare și consolidare, precum și monitorizarea regulată a progresului sunt esențiale pentru succesul elevilor, asistențe la ore, schimb de experiențe între colegi; lucrul diferențiat în cadrul orelor, etc.*

Manageri școlari. Managerii școlari care au completat chestionarul fac parte din mediul urban și majoritatea (60%) au experiența în învățământ peste 30 ani. Toți respondenții (100%) afirmă că monitorizarea implementării curriculumului a fost realizată/se realizează conform unui program, cu aplicarea instrumentelor caracteristice, planul fiind aprobat la nivel de raion (40%)/ la nivel instituțional (60%). Toți managerii consideră că este nevoie de o structură expres la nivel de școală, raion pentru monitorizarea implementării curriculumului. 80% din chestionați consideră că programul și instrumentarul de monitorizare a implementării curricula aplicat ia în considerație nevoile locale (satului, raionului). Dificultățile menționate la elaborarea programului de monitorizare a implementării curriculumului au vizat metodele de instruire (40%); condițiile de implementare (20%), nivelul de formare profesională (40%). 60% din manageri au menționat că nu avut posibilitatea să intervină cu anumite modificări, adaptări în cazul în care au aplicat un program de monitorizare a implementării curriculumului aprobat la nivelul structurilor ierarhice superioare. 40% au menționat că la nivel de instituție s-a discutat curriculumul pentru învățământul primar, 20% - de multe ori; 20% - de câteva ori, 20% - nu s-a discutat. 60% din respondenți afirmă că baza tehnico-materială a instituției asigură în complex realizarea curriculumului, pe când 40% din manageri consideră că tehnico-materială a instituției asigură satisfăcător realizarea curriculumului. 60% din manageri școlari susțin că statul este apt să asigure financiar realizarea prevederilor curriculumului. 80% din manageri școlari menționează că în instituție s-au creat condițiile necesare pentru implementarea curriculumului și în perioada anilor 2018-2024, în școală au fost organizate mai multe ședințe cu referire la implementarea curriculumului. 60% din respondenți au urmat cursuri (alte tipuri de activități) de formare pentru monitorizarea implementării curriculumului la nivel de raion, însă 20% nu au urmat nicio activitate de formare. 80% afirmă că la nivel de școală au fost organizate activități de formare pentru implementarea monitorizarea implementării curriculumului, formatorii fiind cadre științifico-didactice universitare/cercetători

științifici (75%); specialiști din cadrul OLSĐÎ (50%); cadre didactice/manageri din alte instituții (50%). 60% apreciază înalt nivelul de pregătire profesională personală pentru monitorizarea implementării curriculumului și doar 20% - satisfăcător. Printre instrumentele ce au fost aplicate în procesul de monitorizare a curriculumului s-au menționat: chestionare, fișe de monitorizare, fișe de analiza lecțiilor, discuții cu manageri/cadre didactice/elevi/părinți din instituțiile de învățământ, etc. 80% afirmă că sunt asigurați cu acte normative (planuri, regulamente etc.) pentru monitorizarea implementării curriculumului. Printre moduri de implicare a actorilor locali în procesul de monitorizare a implementării curriculumului se evidențiază la solicitare (60%) și din proprie inițiativă (40%), cu referire la implicarea părinților se regăsesc la solicitare (40%), din propria inițiativă (20%), foarte rar (20%), deloc (20%). Printre beneficiarii care sunt cel mai mult vizați în Programul/activitățile de monitorizare a implementării curriculumului managerii au evidențiat cadrele didactice și elevii (60%) și cadrele didactice (40%).

80% din manageri observă schimbările în managementul curriculumului la nivel de școală urmare a procesului de monitorizare și promovează management participativ, menționând măsura suficientă a managementului implementării curriculumului la nivel național/de sistem și instituțional. 60% din manageri școlari au primit asistență pentru optimizarea propriilor planuri de dezvoltare școlară pe dimensiunea monitorizării implementării curriculumului în vederea optimizării propriilor planuri de dezvoltare școlară pe dimensiunea monitorizării implementării curriculumului care a fost acordată pe parcursul procesului de implementare a MECD de către specialiști din cadrul catedrei Pedagogia Învățământul Primar, UPS „Ion Creangă”. 40% susțin în mică măsură concepția curriculumului actual pentru învățământul primar și 60% din manageri afirmă că calitatea formării competențelor parțial pozitiv influențează numărul de discipline școlare din Planul-cadru de învățământ la etapa actuală. După părerea managerilor școlari (60% în mare măsură și 40% în mică măsură) sistemul educațional actual contribuie la realizarea prevederilor din perspectiva formării competențelor; sistemul de competențe-cheie/ transversale asigură formarea unei personalități capabile să se adapteze la cerințele în schimbare ale vieții. 80% din respondenți susțin că sistemul de competențe transdisciplinare asigură formarea unei personalități capabile să se adapteze la cerințele în schimbare ale vieții, menționând că sistemul actual de evaluare finală la nivel de stat a rezultatelor școlare contribuie optimal la evaluarea formării competențelor. Toți managerii școlari (100%) consideră eficient și util Ghidul de implementare a curriculumului, însă 40% în mare măsură și 40% în mică măsură consideră necesară completarea suportului didactic cu resurse suplimentare pentru a asigura implementarea calitativă a curriculumului, de ex. manualele școlare (la limba de instruire) să fie structurate nu numai pe module, dar și pe lecții.

60% din managerii chestionați consideră că implementarea curriculumului a contribuit/contribuie în mică măsură la o schimbare calitativă a situației în învățământ, în același timp formarea profesională continuă a cadrelor didactice contribuie în mare măsură (60%) la implementarea calitativă a curriculumului. 80% din respondenți afirmă că implementarea curriculumului în practica educațională are succes.

Printre dificultățile cu care se confruntă / s-au confruntat managerii școlari în procesul de monitorizare a implementării curriculumului se enumeră: manuale și alte resurse care nu sunt actualizate sau disponibile la timp; necesitatea de formări profesionale, repetate la fiecare schimbare de curriculum, participare la formări a tuturor cadrelor didactice. În mare măsură (80%), după părerea managerilor, implementarea curriculumului contribuie/a contribuit la conștientizarea nevoilor de

dezvoltare profesională a cadrelor didactice. Principalele dificultăți cu care se confruntă cadrele didactice în procesul de implementare a curriculumului sunt: diferența între ceea ce este propus în curriculum și realitatea din clasă, cadrul didactic mereu trebuie să se formeze, să se adapteze, să implementeze noi prevederi, care, nu sunt tocmai cele mai bune, cum se constată mai târziu. 60% din respondenți sunt de acord cu conceptul curricular din R. Moldova.

40% din respondenți afirmă că în instituția din care fac parte s-au aplicat măsuri de corecție, de reconsiderare ameliorative: discuții, analiza/autoanaliza lecțiilor, seminare practice, mese rotunde; discutarea problemelor apărute, în afară de cele planificate s-au realizat mese rotunde, consultații individuale și consultații cu cadrele didactice din unele instituții de învățământ, după părerea managerilor școlari ar trebui realizate următoarele acțiuni/activități privind monitorizarea implementării curriculumului: vizite de monitorizare, seminare, extinderea perioadei de implementare.

Manageri OLSDÎ. Managerii OLSDÎ preponderent sunt de genul feminin, au vârsta cuprinsă între 28 și 63 de ani, vechimea în muncă variind de la 1-2 ani până la mai mult de 30 ani, 64,3% din managerii dețin funcția de manager de la începutul implementării curriculumului (2018).

Toți respondenții (100%) afirmă că la nivel de OLSDÎ a existat/există subdiviziuni/persoane responsabile de monitorizarea implementării curriculumului și 78,6% susțin că monitorizarea implementării curriculumului a fost realizată/se realizează conform unui program, cu aplicarea instrumentelor caracteristice. Planul de monitorizare a implementării curriculumului a fost aprobat la diverse niveluri ierarhice (21,4% - la nivel de subdiviziune a OLSDÎ și propus pentru implementare instituțiilor subordonate; 35,7% - la nivel de subdiviziune a OLSDÎ și propus pentru adaptare și implementare instituțiilor de învățământ subordonate; 28,6% - la nivel de instituție și coordonat de către subdiviziunea responsabilă a OLSDÎ; 7,1% - în cadrul OLSDÎ nu există o astfel de subdiviziune, doar o persoană responsabilă. În planul de activitate al persoanei responsabile este stipulat acest aspect). Instrumentele de monitorizare a implementării curriculumului au fost elaborate la nivel de subdiviziune a OLSDÎ și propus pentru implementare instituțiilor subordonate (21,4%); la nivel de subdiviziune a OLSDÎ și propus pentru adaptare și implementare instituțiilor de învățământ subordonate (28,6%); la nivel de instituție și coordonat de către subdiviziunea responsabilă a OLSDÎ (35,7%); doar la nivel de instituție de învățământ (7,1%); persoana responsabilă a propus instrumente de monitorizare, ulterior adaptate și implementate în instituții (7,1%).

71,4% din respondenți consideră că este nevoie de o structură expres la nivel de OLSDÎ pentru monitorizarea implementării curriculumului.

78,6% din manageri OLSDÎ susțin că programul și instrumentarul de monitorizare a implementării curriculumului elaborat/aplicat în instituțiile de învățământ subordonate ia în considerație nevoile locale (satului, raionului). Printre dificultățile întâlnite în procesul de elaborare a planului de monitorizare a implementării curriculumului s-au menționat: *lipsa unei metodologii care ar conține instrumente de monitorizare, indicatori, criterii, descriptori; lipsa manualelor la unele discipline școlare; clase simultane și lipsa tablelor interactive; lipsa metodologiei de monitorizare a implementării curriculumului pentru învățământul primar; formularea obiectivelor.* Respondenții au menționat că în cazul în care programul de monitorizare a implementării curriculumului a fost aprobat la nivelul structurilor ierarhice inferioare sprijinul oferit a constat în: *evidențierea aspectelor cheie, specifice disciplinelor învățământului primar care necesită monitorizare, identificarea unor indicatori relevanți pentru monitorizare, echilibrarea procesului de monitorizare pentru toate disciplinele,*

inclusiv și cele cu o oră pe săptămână etc.; consultație la necesitate; buna colaborare între actorii educaționali; ajutor metodic; organizarea seminarelor la nivel de raion; asistența la ore, etc.

După părerea respondenților baza tehnico-materială a instituțiilor asigură realizarea curriculumului în complex (35,7%), parțial (51,1%), satisfăcător (7,1%). 78,6% din manageri susțin că statul este apt să asigure financiar realizarea prevederilor curriculumului. Toți managerii menționează că au fost realizate activități de formare și informare privind monitorizarea curriculumului la nivel de OLSDÎ/ambele (OLSDÎ și instituțional).

Respondenții au afirmat că formatorii au urmat cursuri (alte tipuri de activități) de formare pentru monitorizarea implementării curriculumului la instituții abilitate, la nivel republican (50%), la nivel de raion (28,6%), nu au urmat (21,4%). Periodicitatea activităților de informare și formare privind implementarea curriculumului organizate de către OLSDÎ de marea majoritatea respondenților (78,6%) a fost realizată anual. Statutul formatorilor implicați în realizarea activităților de informare și formare privind implementarea monitorizării implementării curriculumului: cadre științifico-didactice universitare/cercetători științifici (28,6%), specialiști din cadrul OLSDÎ (85,7%), cadre didactice/manageri din alte instituții care au participat la activități de formare (57,1%).

Managerii OLSDÎ au menționat următoarele instrumente ce au fost aplicate în procesul de monitorizare a curriculumului: *chestionare pentru cadre didactice, elevi; părinți asistențe la ore; portofoliul Comisiei metodice a învățătorilor: proiectul, procesele verbale, rapoartele anuale de activitate; studierea documentației școlare: proiectarea didactică, teste, caiete etc.; agende de monitorizare; fișa de observare a lecției; instrumente digitale, proiectarea activităților educaționale, materiale didactice, resurse interactive adaptate vârstei copiilor, instrumente de evaluare formativă, fișe de evaluare, portofoliile copiilor, etc.*

64,3% din respondenți apreciază înalt nivelul de pregătire profesională a managerilor responsabili pentru monitorizarea implementării curriculumului.

De suportul necesar (acte normative, consultații) pentru asigurarea eficienței monitorizării implementării curriculumului au beneficiat 64,3% din respondenți, care a constat în: suport consultativ, cursurile de formare, acte normative, etc.

85,7% consideră că în mare măsură ar trebui completat suportul didactic și cu ce fel de resurse pentru a asigura implementarea calitativă a curriculumului.

Respondenții afirmă că părinții (71,4%) au fost implicați, conform planului de monitorizare, în implementarea curriculumului, însă beneficiarii cel mai mult vizați în programul/activitățile de monitorizare a implementării curriculumului sunt cadrele didactice și elevii (78,6%).

78,6% din managerii OLSDÎ observă schimbări în managementul curriculumului la nivel de școală urmare a procesului de monitorizare a implementării acestuia, enumerând: *responsabilizarea cadrelor didactice, mobilizarea spre înlăturarea lacunelor, dificultăților, îmbunătățirea activității didactice; atitudinea specialiștilor față de inovațiile curriculare; suport metodic mediu, cadre didactice informate, formate și recalificate, unele manuale descongestionate; aplicarea de către echipa managerială a metodelor optime și a instrumentelor eficiente de lucru care asigură relevanța, flexibilitatea și continuitatea procesului educațional; se atestă o receptivitate mai sporită și permanentă față de inovații curriculare; obținerea de schimbări conceptuale și practice în procesul implementării curriculumului prin asigurarea formării profesionale continue a cadrelor didactice; realizarea unei comunicări didactice eficiente și adecvate.*

85,8% din respondenți consideră managementul implementării curriculumului la nivel național/de sistem este eficient în mare măsură/în măsură și managementul implementării curriculumului la nivelul instituțiilor de învățământ subordonate este eficient.

Respondenții (71,4%) au subliniat faptul că în activitatea de monitorizare a implementării curriculumului au apărut alte roluri: *formator local, acordarea ajutorului metodic, dotarea instituțiilor cu suport informativ și didactic.*

78,6% din manageri susțin concepția curriculumului actual pentru învățământul primar în mare măsură și consideră că numărul de discipline școlare din Planul-cadru de învățământ la etapa actuală influențează calitatea formării competențelor doar pozitiv (64,3%), parțial pozitiv (28,6%), nu influențează (7,1%), argumentând în felul următor: *conținuturile unor discipline în mare parte se dublează: Educație morală spirituală și dezvoltare personală,; pentru disciplina Științe învățătorii solicită 2 ore săptămânal pentru realizarea calitativă a unităților de competență prevăzute pentru fiecare clasă, în deosebi: cl a III-a -a IV-a; influențează pozitiv pentru că valorifică la maximum potențialul fiecărui copil; bine structurat; unele discipline se dublează; e de dorit de inclus disciplina „Bunele maniere”, obligatorie, excluderea orelor simultane; este curricula cantrată pe competențe prin asigurarea unui număr de ore necesare pentru un parcurs eficient de predare-învățare-evaluare, inclusiv realizarea strategiilor de evaluare în contextul ECD; formează capacitatea de autoeducare; există relații de trasn-, intra- și inter- disciplinaritate; rezultând în cadrul formărilor calitative competențe și atribuții specifice la nivelurile strategic, tactic și operativ ale managementului educațional, putem realiza o analiză judicioasă a situației reale cu rferire la numărul de discipline școlare din Planul-cadru și, desigur, să aducem sugestii și propuneri pentru îmbunătățirea situației atestate la etapa actuală; multe discipline.*

Respondenții consideră că sistemul educațional actual contribuie în mare măsură (78,6%) la realizarea prevederilor din perspectiva formării competențelor și sistemul de competente transdisciplinare asigură formarea unei personalități capabile să se adapteze la cerințele în schimbare ale vieții. Sistemul de competente-cheie/transversale asigură în mare măsură (85,7%) formarea unei personalități capabile să se adapteze la cerințele în schimbare ale vieții.

După părerea managerilor OLSDÎ sistemul național de evaluare finală a rezultatelor școlare contribuie în mică măsură (57,1%) la evaluarea formării competențelor și tot în mică măsură (71,4%) susțin ideea că aprecierea rezultatelor școlare prin calificative la finalul treptei primare de învățământ reprezintă situația reală a absolventului.

50% din manageri consideră că implementarea curriculumului a contribuit/contribuie la o schimbare calitativă a situației în învățământ în mică măsură, iar formarea profesională continuă a cadrelor didactice contribuie în mare măsură la implementarea calitativă a curriculumului (78,6%).

Printre dificultățile cu care se confruntă/s-au confruntat managerii OLSDÎ se evidențiază: *lipsa suportului standardizat de monitorizare, formarea specialiștilor din cadrul OLSDÎ în acest domeniu; emoțiile; evaluarea elevilor din clasele primare cu calificative și descriptori; rigiditatea unor cadre didactice la schimbare, în special la implementarea corectă a MECD; lipsa metodologiei de monitorizare a implementării curriculumului pentru învățământul primar; timp insuficient pentru ca responsabilul să poată observa toate aspectele de implementare; aspectul evaluării obiective a rezultatelor școlare ce vizează nivelul de competențe disciplinare.*

Printre acțiunile privind implementarea curriculumului planificate, dar care din anumite motive nu au fost realizate respondenții au menționat: *lipsa numărului suficient de tehnică în vederea realizării*

modului Educației digitale, apariția pe parcurs altor activități urgente care necesită a fi realizate; raport de monitorizare; informații insuficiente; organizarea unor seminare, lipsa cadrelor didactice informate și formate.

Respondenții au evidențiat moduri de evaluare a eficienței implementării curriculumului în cadrul controlului organizat în instituția de învățământ: în baza raportului intern de monitorizare a implementării curriculumului – 42,9%; în baza documentelor instrumentelor elaborate la nivel de OLSDÎ – 28,6%; în baza documentelor/instrumentelor elaborate personal – 21,4%.

Printre măsurile de corecție, de reconsiderare ameliorative, ca rezultat al evaluării implementării curriculumului s-au menționat: *se înaintează arii de îmbunătățire, termen de realizare, monitorizări de revenire; a-au desfășurat ateliere de lucru cu cadrele didactice cu referire la implementarea eficientă a curriculumului; formări; prezentarea orelor deschise cu discuții ulterioare; măsurile de corecție au constat în ameliorarea, recuperarea, analiza greșelilor elevilor în cadrul evaluărilor; asistența la ore, analiza orelor, la necesitate a fost acordat ajutor metodic; exerciții practice, tehnologii moderne și tradiționale; studierea conținuturilor științifice; activități de formulare/reformulare a obiectivelor operaționale ale lecției; revizuirea planificării de lungă durată etc.; organizarea corectă a unui consiliu pedagogic, sau alte momente, în baza consultărilor individuale; asistența și consilierea cadrelor manageriale/didactice în ameliorarea problemelor: training-uri, mese rotunde, exemple de bune practici; ajutor personal, dezbaterile problemelor necesare.*

Managerii OLSDÎ consideră că ar trebui de realizat următoarele acțiuni/activități privind monitorizarea implementării curriculumului pentru eficientizarea acestui proces: e necesar de elaborat instrumente de monitorizare pentru diferite categorii de învățători în dependență de stagiul didactic; anual formări și plan de implementare stabilit la nivel republican; acțiuni inovative; ședințe consultative, chestionare, sugestiile cadrelor didactice; corelarea materiei la unele discipline din clasele primare ca continuitate în clasele gimnaziale; formarea tuturor actanților participanți la acest proces, la toate nivelurile; crearea unui grup mobil format din specialiști calificați care acoperă toate disciplinele școlare pentru a se deplasa în instituțiile de învățământ din toate regiunile țării pentru a determina situația reală privind implementarea curriculumului actual.

Notă: În anexă se prezintă rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în 2024 în limba română și în limba engleză (Anexa nr. 1)

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute

Monitorizarea implementării curricula la nivelul educației timpurii și învățământului primar constituie o cale eficientă de îmbunătățire a calității la nivel de epistemologie, competențe/unități de competențe, conținuturi și metodologii de predare-învățare-evaluare.

Rezultatele obținute au un impact pozitiv asupra calității educației timpurii și învățământului primar.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații

culegere de articole - 1

articole în reviste din străinătate recunoscute - 3;

articole în reviste din Registrul National al revistelor de profil – 2;

articole în culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova - 8

articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) - 10;

articole în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova - 7;
alte lucrări științifico-metodice și didactice - 7.

7. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice.

(comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)
(opțional)

Masa rotundă „Monitorizarea implementării curricula pentru educație timpurie și învățământul primar: configurări teoretico- metodologice și practice” comunicări: Experiențe privind monitorizarea, implementarea curriculumului la nivelul educației timpurii; Experiențe privind monitorizarea, implementarea curriculumului la nivelul învățământului primar; Principiile, eșantioanele și instrumentarul de monitorizare și implementare curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

Ședința comună a catedrelor Pedagogie Preșcolară, Educație Fizică și Dans; Pedagogia Învățământul Primar; Științe ale Educației și Management, comunicări: Rezultatele chestionării cadrelor științifico-didactice/didactice, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului educației timpurii; Rezultatele chestionării cadrelor științifico-didactice/didactice, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului național pentru învățământul primar; Rezultatele chestionării cadrelor didactice, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului educației timpurii; Rezultatele chestionării cadrelor didactice școlare, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului național pentru învățământul primar; Rezultatele chestionării managerilor/metodiștilor IET, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului educației timpurii; Rezultatele chestionării specialiștilor/metodiști ai DGETS privind monitorizarea implementării curriculumului educației timpurii; Rezultatele chestionării managerilor școlari, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului național pentru învățământul primar; Rezultatele chestionării managerilor OLSDÎ, privind evaluarea/monitorizarea implementării curriculumului național pentru învățământul primar.

8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media:

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Emisiunea / Subiectul abordat

- Articole de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Publicația / Titlul articolului

9. Colaborare la nivel național și internațional

Colaborări la nivel național: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Universitatea de Stat din Comrat, Colegiul „A. Mateevici” din Chișinău, Colegiul „V. Lupu” din Orhei, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport

a Consiliului municipal Chișinău, Specialiști ai Organelor Locale de Specialitate de Învățământ (OLDSÎ), Instituții de învățământ general, Instituții de educație timpurie.

10. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului (opțional)

-

11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

-

12. Concluzii

În procesul de monitorizare și implementare curricula la nivelul educației timpurii și învățământului primar au fost identificate categorii de eșantioanele cărora li s-au propus chestionare online: specialiști ai organelor locale de specialitate de învățământ; manageri ai instituțiilor educaționale; cadre didactice care asigură formarea inițială; educatori și învățători.

Respondenții au apreciat calitatea componentelor curricula, au exprimat acordul cu conceptul curricular, menționând contribuția acestuia la schimbarea calitativă a situației în învățământ. Planurile de implementare curricula au fost elaborate și aprobate la toate nivelurile instituționale. Cadrele didactice au fost implicate în activitățile de informare și formare privind implementarea curricula dezvoltate. Intervievații au menționat dificultățile și acțiunile întreprinse în vederea monitorizării implementării curricula, proiectarea și realizarea măsurilor de corecție, de reconsiderare ameliorative cu referire la implementarea curriculumului.

Toți respondenții intervievați consideră că sunt necesare consultări și formări pentru toate categoriile de cadre didactice cu privire la implementarea curricula în vederea pregătirii inițiale și continuă și menționează oportuna participarea cadrelor științifico-didactice și didactice în elaborarea curricula. Respondenții evidențiază că atât echipa instituțională de monitorizare a implementării curricula, cât și cadrele didactice, responsabil din cadrul OLDSÎ, părinții, comunitatea ar trebui să vină cu propuneri de corecție, de reconsiderare ameliorative pentru eficientizarea procesului de monitorizare a implementării curricula.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

COJOCARI Lidia

Data: _____

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024

Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar

(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului 040104

Configurarea reperelor teoretico-metodologice privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Publicarea unei Culegeri de studii „Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale”. Elaborarea și aplicarea pe eșantioane a instrumentarului de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Organizarea mesei rotunde „Monitorizarea implementării curricula pentru educație timpurie și învățământul primar: configurări teoretico- metodologice și practice” în cadrul căreia au fost analizate și discutate rezultatele obținute la etapele precedente și dezbateri pe marginea problemei abordate. Analiza preliminară a datelor obținute în urma aplicării instrumentelor de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. Diseminarea rezultatelor aplicării instrumentelor de monitorizare a implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar.

În procesul de monitorizare și implementare curricula la nivelul educației timpurii și învățământului primar au fost identificate categorii de eșantioanele cărora li s-au propus chestionare online: specialiști ai organe locale de specialitate de învățământ; manageri ai instituțiilor educaționale; cadre didactice care asigură formarea inițială; educatori și învățători.

Respondenții au apreciat calitate componentelor curricula, au exprimat acordul cu conceptul curricular, menționând contribuția acestuia la schimbarea calitativă a situației în învățământ. Planurile de implementare curricula au fost elaborate și aprobate la toate nivelurile instituționale. Cadrele didactice au fost implicate în activitățile de informare și formare privind implementare curricula dezvoltate. Intervievații au menționat dificultățile și acțiunile întreprinse în vederea monitorizării implementării curricula, proiectarea și realizarea măsurilor de corecție, de reconsiderare ameliorative cu referire la implementarea curriculumului.

Toți respondenții intervievați consideră că sunt necesare consultări și formări pentru toate categoriile de cadre didactice cu privire la implementarea curricula în vederea pregătirii inițiale și continuă și menționează oportună participarea cadrelor științifico-didactice și didactice în elaborarea curricula. Respondenții evidențiază că atât echipa instituțională de monitorizare a implementării curricula, cât și cadre didactice, responsabil din cadrul OLDSÎ, părinții, comunitatea ar trebui să vină cu propuneri de corecție, de reconsiderare ameliorative pentru eficientizarea procesului de monitorizare a implementării curricula.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

COJOCARI Lidia

Data: _____

Monitoring the implementation of curricula for early childhood education and primary education

Subprogram code 040104

Setting up theoretical and methodological benchmarks on monitoring the implementation of curricula for early childhood and primary education. Publication of a collection of studies „Monitoring the implementation of curricula for early childhood and primary education: theoretical-methodological benchmarks, national and international practices”. Development and application on samples of the tools for monitoring the implementation of curricula for early childhood and primary education. Organization of the round table „Monitoring the implementation of curricula for early childhood and primary education: theoretical, methodological and practical configurations” during which the results obtained at the previous stages were analyzed, discussed and debates on the issue addressed. Preliminary analysis of data obtained from the application of monitoring tools for the implementation of the curriculum for early childhood education and primary education. Dissemination the results of the application of tools for monitoring the implementation of curricula for early childhood and primary education.

In the process of monitoring and implementing curricula at the level of early childhood and primary education, categories of samples were identified to which were proposed online questionnaires: specialists of local specialized education; managers of educational institutions; teachers providing initial training; educators and teachers.

The respondents appreciated the quality of the curricular components, expressed their agreement with the curricular concept, mentioning its contribution to the qualitative change of the educational situation. Curriculum implementation plans were developed and approved at all institutional levels. Teachers were involved in information and training activities on the implementation of the developed curricula. The interviewees mentioned the difficulties and actions taken in order to monitor the implementation of the curriculum, the design and implementation of corrective measures, the reference to the implementation of the curriculum.

All respondents interviewed consider that consultations and trainings are necessary for all categories of teachers regarding the implementation of the curriculum for initial and continuous training and mention the participation of scientific and teaching staff in curriculum development. Respondents highlight that both the institutional team for monitoring the implementation of the curriculum and the teaching staff, responsible from OLDSÎ, parents, the community should come up with correction proposals and improvement reconsideration in order to make the process of monitoring the implementation of the curriculum more efficient.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

COJOCARI Lidia

Data: _____

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare**

Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar

Codul subprogramului **040104**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitle în monografii naționale/internaționale

3. Editor de culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale și internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. **CARABET, N.** Multilingualism – A New Approach to the Competences of Small Children | ACROSS. In: ACROSS Journal of Interdisciplinary Cross-border Studies. Issue: Teaching, Multiculturalism, and Quality of Life , Vol 8, No 2, 2024, pp.122-127. ISSN 2602-1463. Disponibil: <http://www.across-journal.com/index.php/across/article/view/262/248>

2. **COJOCARI-LUCHIAN, Sn.** Interferența valorilor fundamentale în formarea elementelor culturii ecologice a preșcolarilor. În: Journal of Romanian Literary Studies. 2024, nr. 38, pp.116-124. ISSN: 2248-3004. <https://asociatia-alpha.ro/jrls/38-2024-Jrls.pdf>

3. **POPA , N.** Capitalisation of Dynamic Games with Didactic Content in Primary School. In: ACROSS Journal of Interdisciplinary Cross-border Studies. Issue: Teaching, Multiculturalism, and Quality of Life , Vol 8, No 2, 2024, pp.63-70. ISSN 2602-1463. Disponibil: <http://www.across-journal.com/index.php/across/article/view/232/222>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. **BUICĂ, F.-C.; GÎNJU, S.** Valorificarea materialelor reciclabile/reutilizabile în activitățile educaționale cu preșcolarii. În: Revista Didactica-Pro, 2024, nr. 5 (124), pp. 40-44. ISSN 1810-6455, categoria B. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14005383>

2. **RÎPEANU, A.-M.; GÎNJU, S.** Aspecte metodologice de valorificare a mijloacelor didactice din natură în activitățile cu preșcolarii. În: Revista Didactica-Pro, 2024, nr. 5 (124), pp. 44-47. ISSN 1810-6455, categoria B. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14006023>

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. **CARABET, N.; LAȘCU, L.** Aspecte privind curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în Franța, România, Mexic. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 159-176. ISBN 978-9975-46-963-0.
2. **CEBANU, L.; COJOCARI-LUCHIAN, Sn.** Dezvoltarea curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în Estonia. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 132-158. ISBN 978-9975-46-963-0.
3. **CURACIȚCHI, A., POPA N.** Aspecte comparative privind dezvoltarea curricula pentru învățământul primar în unele state din spațiul postsovietic: Asia Centrală și Europa de Est. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 132-158. ISBN 978-9975-46-963-0
4. **GÎNJU S. GÎNJU Gh.** Dezvoltarea curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în Republica Moldova. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 24-59, 2024. ISBN 978-9975-46-963-0.
5. **DUBINEANSCHI, T.** Configurarea reperelor teoretico-metodologice privind monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 5-23. ISBN 978-9975-46-963-0.
6. **PAVLECO, M., HAHEU-MUNTEANU, E., COJOCARI, L.** Dezvoltarea curricula pentru educația timpurie și învățământul primar în Finlanda, Singapore, Norvegia. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 59-91. ISBN 978-9975-46-963-0.
7. **SARANCIUC-GORDEA, L.** Dezvoltarea curriculumului pentru învățământul primar în România. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul

primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 177-194. ISBN 978-9975-46-963-0.

8. **STAMATI, E.** Dezvoltarea curriculumului pentru educația timpurie în republica Kazahstan. În: Monitorizarea implementării curricula pentru educația timpurie și învățământul primar: repere teoretico-metodologice, practici naționale și internaționale: Culegere de studii. Ursu Ludmila (coordonator). Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Chișinău: [S. n.], (CEP UPSC), 2024, pp. 5-23. ISBN 978-9975-46-963-0.

6. Articole în lucrările conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. **CEBANU L., FILAROVSCII I.** Promovarea cadrului didactic în dezvoltarea profesională prin valorificarea activităților de dans. Lucrările Simpozionului transfrontalier Grădinițe înfrățite - punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: Editura PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 42-47. ISSN 3061-3787. ISSN-L 3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
2. **CEBANU L., TROHIN A.** Valori experimentale privind nivelul de dezvoltare a competenței de avansare în carieră a cadrelor didactice din Instituția de educație timpurie Lucrările Simpozionului transfrontalier Grădinițe înfrățite - punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: Editura PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 71-75. ISSN 3061-3787. ISSN-L 3061 - 3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
3. **COJOCARI, L.** Managementul activităților experiențiale - factor cognitiv al dezvoltării copiilor de vârstă preșcolară. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională, Nr. 1 din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, pp. 220-225. ISSN 3661-3787. ISSN-L -3061-37-87 Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
4. **COJOCARI, L., OHRIMENCO (BOȘAN), A.** Valorizarea jocului-călătorie în familiarizarea copiilor cu diversitatea naturii. În: Педагогічний альманах «Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія та практика»: збірник матеріалів IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (5 листопада 2024 року). Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2024. Вип. IV, с. 181-195.
5. **GÎNJU, Gh., GÎNJU, S.** Valorificarea metodei observația în studierea fenomenelor naturii la disciplina științe. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 143-145 ISSN 3661-3787. ISSN-L -3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
6. **HAHEU-MUNTEANU, E.** Condiții psihopedagogice de formare a calităților de lider la vârsta preșcolară mare. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 91- 93. ISSN 3661-3787. ISSN-L -3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf

[content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf](https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf)

7. **LAȘCU, L.** Stilul de învățare resursă independentă în abordarea sarcinilor de învățare. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 67- 69. ISSN 3661-3787. ISSN-L - 3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
8. **PAVLENCO, M.** Dezvoltarea competențelor de orientare spațială la copiii de vârstă preșcolară mare prin intermediul metodelor activ-participative. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 188-191. ISSN 3661-3787. ISSN-L -3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
9. **STAMATI, E.** Valențele jocului didactic în educația morală a copiilor de vârstă timpurie. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 22- 26. ISSN 3661-3787. ISSN-L -3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf
10. **STAMATI, E.** Valorificarea jocului în dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară. Lucrările Simpozionului Transfrontalier "Grădinițe-Înfrățite" punte de legătură și valoare educațională din 22 iunie 2024. Craiova: PRINTERA, 2024, nr. 1, pp. 47-50. ISSN 3661-3787. ISSN-L - 3061-3787. Disponibil: https://printera.ro/wp-content/uploads/e_2024_SIMPOZION-GRAD_INITE-INFRAITITE.pdf

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

1. **COJOCARI-LUCHIAN, Sn.** Constatări: competența de autoevaluare spre performanță a elevilor. În: Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației: Materialele Conferinței internaționale, vol. XI, partea 2, 2024, pp. 92-99. ISSN 2587-3563 Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/99-111_7.pdf
2. **CURACIȚCHI, A.** Formarea competenței de vorbire a școlarului mic în contextul rezolvării problemelor de comunicare la lecțiile de limba și literatura rusă . Conferința științifică internațională „Știință și educație: noi abordări și perspective”(21-22 martie, 2024) Secția 6. Pedagogia învățământului primar
https://mail.google.com/mail/u/2/#search/ursu.ludmila%40upsc.md/FMfcgzGxSRFTdrVWzPs_vqxSCrSMsWxG?projector=1&messagePartId=0.1
3. **GÎNJU, S., FURTUNĂ, A.** Organizarea eficientă a activităților în instituțiile de educație timpurie pe perioada estivală. În: Materialele conferinței științifice internaționale ”Știință și educație: noi abordări și perspective”, 21-22 martie, 2024 Chișinău: CEP UPS ”Ion Creangă”, 2024, vol.2 pp. 145-150. ISBN 978-9975-46-943-2 ISBN 978-9975-46-945-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/vol.2_Stiinte_ale_educatiei_2024.pdf
4. **GÎNJU, Gheorghe.** Aspecte metodologice de familiarizare a elevilor din clasele primare cu Cartea Roșie. În: Materialele conferinței științifice internaționale ”Știință și educație: noi abordări și perspective”, 21-22 martie, 2024 Chișinău: CEP UPS ”Ion Creangă”, 2024, vol.2 pp. 255-260. ISBN 978-9975-46-943-2 ISBN 978-9975-46-945-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/vol.2_Stiinte_ale_educatiei_2024.pdf

5. **SARANCIUC-GORDEA, L., CEPOI, A.** Aspecte de educație pozitivă în managementul clasei. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”. Volumul XI, Partea 2. Cahul: USC, 6 iunie 2024, pp. 197-202. ISSN 2587-3563. E-ISSN 2587-3571 Disponibil: <https://conference-prospects.usch.md/files/archive/2024/Volumul%20XI,%20Partea%20II.pdf>
6. **SARANCIUC-GORDEA, L., IARUȘ, L.** Dezvoltarea competențelor învățătorilor de a forma la elevi abilitățile de a recunoaște comportamente corecte privind salutul, ținuta, ordinea, interrelaționarea (Disciplina ”Dezvoltarea personală, clasa I). În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”. Volumul XI, Partea 2. Cahul: USC, 6 iunie 2024, pp. 203-210. ISSN 2587-3563. E-ISSN 2587-3571 Disponibil: <https://conference-prospects.usch.md/files/archive/2024/Volumul%20XI,%20Partea%20II.pdf>
7. **STAMATI, E.** Valorificarea tehnicilor netradiționale ale aplicației în grădiniță. În: Materialele conferinței științifice internaționale ”Știință și educație: noi abordări și perspective”, 21-22 martie, 2024 Chișinău: CEP UPS ”Ion Creangă”, 2024, vol.2 pp. 203-207. ISBN 978-9975-46-943-2 ISBN 978-9975-46-945-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/vol.2_Stiinte_ale_educatiei_2024.pdf

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală

9.1. eliberate de către oficii de peste hotare de protecție a proprietății intelectuale (cu indicarea oficiului)

9.2. eliberate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

- 1.1. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)
- 10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice.
1. **CEBANU L.; TROHIN, A.** Valorificarea mesajului zilei în activitățile de dezvoltare personală la copiii de 5-7 ani (Suport didactic-aplicativ pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie). Chișinău, 2024. ISBN 978-9975-59270-3.
 2. **CEBANU L.; CAZACU L.** Mentorat Educațional. Ghid metodologic. CEP UPSC, 96 p. Chișinău, 2024. ISBN 978-9975-46-875-6.
 3. **GÎNJU, Gh.** Praxiologia științelor: suport de curs. Chișinău: [S. n.], (Tipografia Pulsul Pieții), 2024. 113p. ISBN 978-9975-3568-7-9.
 4. **HAHEU-MUNTEANU, E.; ISTRATI, V.; PAVLENCO, M.** Proiectarea activităților integrate: pentru copiii din grupa mică 1 (2-3 ani) IARNA: Ghid pentru cadrele didactice debutante și studenți. Chișinău: Garomont-Studio, 2024. 95 p. ISBN 978-9975-162-68-5.
 5. **HAHEU-MUNTEANU, E.; ISTRATI, V.; PAVLENCO, M.** Proiectarea activităților integrate: pentru copiii din grupa mică 1 (2-3 ani) PRIMĂVARA: Ghid pentru cadrele didactice debutante și studenți. Chișinău: Garomont-Studio, 2024. 90 p. ISBN 978-9975-162-70-8.
 6. **HAHEU-MUNTEANU, E.; ISTRATI, V.; PAVLENCO, M.** Proiectarea activităților integrate: pentru copiii din grupa mică 1 (2-3 ani) Toamna: Ghid pentru cadrele didactice debutante și studenți. Chișinău: Garomont-Studio, 2024. 89 p. ISBN 978-9975-162-69-2
 7. **CARABET, N.; HAHEU-MUNTEANU, E.; ISTRATI, V.;** Parteneriat educațional: grădiniță-familie. De la dragoste părintească – la colaborare educațională de calitate: Ghid metodologic pentru studenți și educatori. Chișinău: [S. n.] (CEP UPSC), 2024. 119 p. ISBN 978-9975-46-927-2.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

COJOCARI Lidia

Data: _____

Componenta echipei de cercetare**Codul subprogramului 040104**

Echipa subprogramului pentru 2024							
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Norma de muncă	Data angajării	Data eliberării*
1.	Cojocari Lidia	1968	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
2.	Ursu Ludmila	1960	Doctor	cercetător științific principal	0,2	02.01.2024	
3.	Curacițchi Angela	1971	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
4.	Saranciuc-Gordea Liliana	1969	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
5.	Cojocari-Luchian Snejana	1981	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
6.	Haheu-Munteanu Efrosinia	1971	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
7.	Pavlenco Mihaela	1985	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
8.	Gînju Stela	1971	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
9.	Cebanu Lilia	1981	Doctor	cercetător științific coordonator	0,2	02.01.2024	
10.	Dubineanschi Tatiana	1979	Doctor	cercetător științific superior	0,2	02.01.2024	
11.	Carabet Natalia	1970	Doctor	cercetător științific superior	0,2	02.01.2024	
12.	Gînju Gheorghe	1971	Doctor	cercetător științific superior	0,2	02.01.2024	
13.	Popa Natalia	1973	Doctor	cercetător științific superior	0,2	02.01.2024	
14.	Lașcu Lilia,	1986	Doctor	cercetător științific superior	0,2	02.01.2024	
15.	Bulat Ana	1992	-	cercetător științific stagiar	0,2	02.01.2024	
16.	Stamati Elena	1988	-	cercetător științific	0,2	02.01.2024	
Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor 25% (până la 40 ani)							

Șef centru

CHICU Silvia

Coordonatorul subprogramului de cercetare

COJOCARI Lidia

Data: _____